

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding

**Opleiding tot leraar voortgezet
onderwijs van de tweede graad in
Gezondheidszorg en Welzijn
deeltijd**

Associate degree

**Onderwijsondersteuner
Gezondheidszorg en Welzijn
deeltijd**

Hogeschool Rotterdam

**De kracht van
kennis.**

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding

**Opleiding tot leraar voortgezet
onderwijs van de tweede graad in
Gezondheidszorg en Welzijn
deeltijd**

Associate degree

**Onderwijsondersteuner
Gezondheidszorg en Welzijn
deeltijd**

Hogeschool Rotterdam

CROHO nr. 35388/80045

Hobéon Certificering

Datum

11 maart 2019

Auditpanel

Drs. R.B. van der Herberg (vz)

Drs. J. Bolding

M.G.E.J. Rabelink

M. Schuman

Secretaris

G.C. Versluis

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	3
3.	INLEIDING	7
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	9
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	23
6.	AANBEVELINGEN	25
BIJLAGE I	Scoretabel	27
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	29
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	33
BIJLAGE IV	Overzicht auditpanel	35

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Hogeschool Rotterdam
status instelling	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief besluit november 2013
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	1. Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Gezondheidszorg en Welzijn 2. Associate degree Onderwijsondersteuner Gezondheidszorg en Welzijn
registratienummer croho	1. 35388 2. 80054
domein/sector croho	Onderwijs
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	1. Bachelor 2. Associate degree
graad en titel	1. Bachelor of Education 2. Associate degree
aantal studiepunten	1. 240 EC 2. 120 EC
afstudeerrichtingen	n.v.t.
locatie	Rotterdam
varianten	1. Deeltijd 2. Deeltijd
joint programme	n.v.t
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	22 november 2018

2. SAMENVATTING

De hbo-bacheloropleiding Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweedegraad in Gezondheidszorg en Welzijn (hierna: bacheloropleiding) is een vierjarige deeltijdopleiding. Afgestudeerden gaan aan de slag als tweedegraads leraar in het (voorbereidend) beroepsonderwijs (vmbo, mbo of hbo). Zij vervullen als startende leerkracht lesgevende taken en zijn daarnaast ook verantwoordelijk voor het ontwikkelen van kwalitatief goed onderwijs op micro- en mesoniveau.

De associate degree opleiding Onderwijsondersteuner Gezondheidszorg en Welzijn (hierna: associate degree opleiding) is een tweejarige deeltijdopleiding. Afgestudeerden gaan eveneens in het beroepsonderwijs aan de slag en richten zich als onderwijsondersteuner op het voorbereiden, uitvoeren en evalueren van onderwijs op microniveau (het primaire proces).

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

De associate degree opleiding en de bacheloropleiding baseren zich aantoonbaar op de landelijk vastgestelde bekwaamheidseisen/leerresultaten en de herijkte kennisbases. Zij hebben het onderscheid tussen het te bereiken niveau binnen deze leerresultaten en de te verwerven kennis voor de onderwijsondersteuner (de ad'er) en de leraar Gezondheidszorg en Welzijn (de bachelor) helder beschreven.

Sterk punt van de opleidingen is de ambitie om op te opleiden voor de grootstedelijke (Rotterdamse) context door expliciet aandacht te besteden aan het ontwikkelen van pedagogische vaardigheden en pedagogisch-didactische bekwaamheden die nodig zijn om op de scholen voor vmbo en mbo in de grote stad les te kunnen geven. Ook besteden zij expliciet aandacht aan het kunnen werken in een multiculturele omgeving door zich te richten op het ontwikkelen van interculturele bekwaamheidseisen, zoals interculturele communicatie, reflectie op eigen cultureel bepaalde waarden, werken in multiculturele groepen en interculturele sensitiviteit. Dat is eveneens een sterk punt.

De opleidingen hebben in hun opleidingsprofiel ook de aandacht voor het ontwikkelen van onderzoekend vermogen voldoende geëxpliciteerd.

Met vakgenoten en werkveld – waaronder de gezamenlijke beroepenveldcommissie – hebben de opleidingen over bovenstaande regelmatig overleg. Het auditteam heeft geconstateerd dat de positionering van de ad'er in het werkveld nog verdere aandacht behoeft. Daarover moet de opleiding nu op strategisch niveau met het werkveld het gesprek gaan voeren. Dat is ook de wens van de opleiding.

Het auditteam is van oordeel, dat zowel de associate degree als de bacheloropleiding met name vanwege de duidelijke eigen inkleuring – het opleiden voor de grootstedelijke context – een 'goed' verdienen voor deze standaard.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

De opleidingen worden verzorgd door een klein en hecht docententeam dat met veel energie en bevlogenheid een kwalitatief goed, actueel en relevant curriculum biedt. De docenten beschikken samen over de vereiste deskundigheden en houden hun eigen deskundigheid goed bij. Ze zijn echte rolmodellen voor de studenten. Ook zorgen de docenten er actief voor dat de studenten een gevoel van binding krijgen; een niet onbelangrijk element binnen deze opleidingen en de hogeschool. Een vaste docent/coach zorgt voor de begeleiding gedurende de studie waarin didactische coaching en ontwikkelingsgerichte feedback een grote rol spelen.

De opleidingen besteden in het curriculum veel tijd en aandacht aan pedagogiek, inclusiviteit en multiculturaliteit. Bijzonder in dezen is de samenwerking met Theater Babel, met aandacht voor de persoonlijke en beroepsmatige betrokkenheid van de studenten met maatschappelijke onderwerpen in een grootstedelijke context en inclusiviteit.

Studenten krijgen veel gelegenheid het geleerde in praktijk te brengen op de stage-/ werkplek.

Ook is er sprake van een stevige programmatische samenhang nu de opleidingen hun curricula hebben opgedeeld in drie leerlijnen: i) de leerlijn Gezondheidszorg en Welzijn, ii) de pedagogisch-didactische leerlijn (waaronder de onderzoeksleerlijn) en iii) de leerlijn Beroepsontwikkeling.

De keuze om onderwijs over onderzoek samen met het onderwijs over pedagogisch-didactische onderwerpen geïntegreerd aan te bieden, is eveneens een sterk punt. De beroepsproducten die de studenten maken, zijn daardoor goed bruikbaar voor de (eigen) dagelijkse praktijk.

Met het ontwikkelen van digitale didactiek, blended learning en het vergroten van de internationale samenwerking, zijn de opleidingen bezig.

De opleidingen bieden de studenten die dat willen uitstekende mogelijkheden om te versnellen in jaar 2 en 3 en/of het curriculum flexibel te doorlopen.

De opleidingsspecifieke voorzieningen en de informatievoorziening over de studie zijn adequaat.

Het auditteam is op grond van alle hierboven genoemde sterke elementen – veel aandacht voor pedagogiek, inclusiviteit, multiculturaliteit, veel praktijkleren, goede docenten die als rolmodel functioneren - van oordeel, dat zowel de associate degree opleiding als de bacheloropleiding een 'goed' verdienen voor standaard 2.

Standaard 3. Toetsing

De opleidingen borgen op verschillende manieren de validiteit, betrouwbaarheid en inzichtelijkheid van het toetsen en beoordelen. Het toetsen en beoordelen voldoet zeker aan basiskwaliteit, maar er ligt nog een aantal ontwikkelpunten. Zo moet er (meer) transparantie komen in de beoordelingsformulieren voor het toekennen van een hoger oordeel dan voldoende, zodat de studenten weten wanneer en hoe zij kunnen uitstijgen boven basiskwaliteit. Ook mag er meer variatie komen in de toetsvormen. Veel toetsen hebben nu nog de vorm van een verslag. De opleidingen zijn hiermee al bezig en willen inclusief gaan toetsen: meer aansluiten bij de ontwikkeling van de student, zijn eigen leerdoelen en (meer) vrijheid bieden in de wijze waarop de student aantoont dat hij de leerresultaten beheerst. Dit acht het auditteam een interessante ontwikkeling. Het is belangrijk dat de opleidingen hun ambities nu ook expliciet gaan uitwerken en beschrijven in hun toetsbeleid.

Met het brede palet aan verschillende soorten eindtoetsen en met de inzet van verschillende examinatoren toetsen en beoordelen de opleidingen op een zorgvuldige en passende manier of de student aan alle vereiste bekwaamheidseisen voor de Onderwijsondersteuner, respectievelijk de leraar Gezondheidszorg en Welzijn voldoet.

De examencommissie van het Instituut voor Gezondheidszorg vervult haar rol adequaat en werkt zowel proactief als reactief.

Het auditteam komt tot het oordeel 'voldoende' voor standaard 3 voor zowel de associate degree opleiding als de bacheloropleiding.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

Het auditteam is van oordeel, dat de studenten van de associate degree opleiding en de bacheloropleiding in de verschillende eindwerken hebben aangetoond dat zij kunnen denken en handelen op het vereiste niveau. De eindwerken, waaronder interessante en voor de beroepspraktijk bruikbare producten, hebben een aanvaardbaar basisniveau.

De opzet van de beste les van de afgestudeerden van de associate degree opleiding was goed. De afgestudeerden van de bacheloropleiding hebben in hun lessenserie laten zien dat zij in staat zijn zelf onderwijs te ontwikkelen. Ook de onderbouwing aan de hand van literatuur was veelal op orde.

Ontwikkelpunten liggen er nog op het terrein van het formuleren van de onderzoeksvraag, verantwoording van keuzes en in sommige gevallen de koppeling met de theorie. Daarnaast moeten de beoordelaars strenger zijn op het gebruik van de Nederlandse taal.

Uit de beoordelingsformulieren van de stage en het assessment, blijkt dat de studenten het goed doen in de praktijk en aan de beoogde bekwaamheidseisen op het gewenste niveau voldoen.

De landing van de studenten in het werkveld is goed: volgens de vertegenwoordigers vanuit het werkveld en de alumni met wie het panel sprak, hebben de afgestudeerden een goed beeld van wat leerlingen van Rotterdamse scholen nodig hebben en kunnen ze ernaar handelen.

Het auditteam komt tot het oordeel 'voldoende' voor standaard 4 voor zowel de associate degree opleiding als de bacheloropleiding.

Algemene conclusie:

De beide opleidingen bieden met hun focus op pedagogiek, inclusiviteit en het Rotterdamse beroepsonderwijs een goed, actueel en relevant curriculum, dat studenten voorbereidt op het werken in de grote stad. De bevlogen docenten zijn daarin echte rolmodellen voor de studenten.

Het auditteam komt op grond van de beslisregels van de NVAO tot een eindoordeel 'voldoende' voor de associate degree opleiding Onderwijsondersteuner Gezondheidszorg en Welzijn en de bacheloropleiding leraar Gezondheidszorg en Welzijn van Hogeschool Rotterdam.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter te Den Haag op 11 maart 2019.

3. INLEIDING

De bacheloropleiding tot Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Gezondheidszorg en Welzijn (hierna: de bacheloropleiding) en de associate degree opleiding Onderwijsondersteuner Gezondheidszorg en Welzijn (hierna: de associate degree opleiding) zijn twee opleidingen van Hogeschool Rotterdam. Beide opleidingen worden verzorgd binnen het Instituut voor Gezondheidszorg (IvG). Naast deze opleidingen biedt IvG nog dertien andere opleidingen in de Gezondheidszorg op associate degree, bachelor- en masterniveau. De lerarenopleiding heeft het IvG veel te bieden op het terrein van pedagogische en didactische kennis.

IvG biedt zowel de associate degree opleiding als de bacheloropleiding in deeltijd aan. De eerste anderhalf jaar van het curriculum zijn voor de studenten van de associate degree opleiding en de bacheloropleiding identiek. Studenten die dat willen, krijgen de mogelijkheid na anderhalf jaar over te stappen van de associate degree opleiding naar de bacheloropleiding of van de bacheloropleiding naar de associate degree opleiding. Het laatste half jaar van het curriculum van de associate degree opleiding bestaat uit een afstudeertraject.

Het gebeurt regelmatig dat studenten van de associate degree ervoor kiezen om over te stappen naar de bacheloropleiding en toch de vierjarige studie te volgen.

De associate degree opleiding en bacheloropleiding zijn kleine opleidingen. Zo is de instroom in de associate degree opleiding gemiddeld 6 studenten per jaar en de instroom in de bacheloropleiding van ongeveer 40-50 studenten per jaar.

In onderstaand rapport beschrijft het auditteam zijn bevindingen met betrekking tot de kwaliteit van de beide opleidingen. Daar waar de associate degree opleiding verschilt van de bacheloropleiding, is dit expliciet beschreven.

Ontwikkelingen sinds de vorige accreditatie (2012)

Het auditteam van de vorige accreditatie (2012) beoordeelde de kwaliteit van de hbo-bacheloropleiding en het Ad-programma als voldoende en heeft voor de beide opleidingen alle standaarden met een voldoende gewaardeerd. Het auditteam had nog een aantal aanbevelingen, waaronder:

- de aandacht voor praktijkopleiders vergroten, omdat sommige studenten vonden dat het programma in (te) grote mate gericht was op lesgeven in het vmbo en het mbo en (te) weinig op lesgeven in zorg- en welzijnsinstellingen;
- ten aanzien van de onderzoeksvaardigheden meer aandacht besteden aan de onderbouwing van de gemaakte keuzes van bijvoorbeeld de methode en het aanleren van een meer kritische basishouding bij het uitvoeren van onderzoek, bijvoorbeeld bij het bepalen van geschiktheid van literatuur;
- het aandeel internationale literatuur en onderzoeksliteratuur uitbreiden;
- de kwalitatieve onderbouwing van de beoordeling van de toetsen verbeteren;
- werk maken van het benoemen van een tweede beoordelaar (uit de praktijk) bij het afstudeerassessment;
- studenten een geïntegreerd afstudeerverslag te laten schrijven, waarin de onderdelen als een plan van aanpak, literatuurstudie, het onderzoeksverslag en het eindproduct een logisch verband krijgen, zodat overlap in de deelproducten van het afstudeerwerk voorkomen worden;
- in de beoordelingsformulieren van het afstudeerwerk de wijze van weging van de vier onderdelen verhelderen.

In voorliggend rapport beschrijft het auditteam waar van toepassing zijn bevindingen met betrekking tot bovenstaande verbeterpunten.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Bevindingen

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de bacheloropleiding tot Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Gezondheidszorg en Welzijn (hierna: de bacheloropleiding) en de associate degree opleiding Onderwijsondersteuner Gezondheidszorg en Welzijn (hierna: de associate degree opleiding) zich baseren op de landelijk vastgestelde bekwaamheidseisen/leerresultaten. De set van de zeven zogenoemde SBL¹-competenties is in 2017 herijkt en vertaald in drie bekwaamheidseisen. Deze bekwaamheidseisen zijn afgeleid van het beroepsprofiel voor de leraar en betreffen: i) pedagogisch, ii) didactisch en iii) vakinhoudelijk bekwaam.

Per 1 augustus 2017 baseren alle tweede- en eerstegraads lerarenopleidingen in Nederland zich op deze bekwaamheidseisen.

De opleidingen hebben de bekwaamheden nader uitgewerkt in concrete toetsbare indicatoren op drie niveaus. Studenten van de bacheloropleiding moeten bovenstaande bekwaamheidseisen afsluiten op niveau 3. Dit komt overeen met bachelorniveau EQF²-6 (Zie verder onder standaard 2 en 3).

Omdat de toekomstige onderwijsondersteuner of leraar Gezondheidszorg en Welzijn gaat werken in het beroepsonderwijs (vmbo, mbo of hbo), ligt de focus van de opleidingen op i) het leren van vakmanschap (het leren van een vak), ii) burgerschap (actieve deelname aan de arbeidsmarkt) en iii) het leren kiezen voor een loopbaan (loopbaanleren). Daarmee verschillen de taken van een onderwijsondersteuner of leraar beroepsonderwijs wezenlijk van een leraar algemeen vormende vakken. Het auditteam zag dit duidelijk terug in de nadere uitwerking van de bekwaamheidseisen.

Associate degree opleiding

De studenten van de associate degree sluiten de beoogde bekwaamheidseisen af op niveau 2. Dit komt overeen met niveau EQF-5. In een matrix waarin de opleidingen elke bekwaamheidseis op eindniveau met de eisen hebben beschreven, hebben zij het verschil tussen het (eind)niveau van de associate degree opleiding en de bacheloropleiding inzichtelijk gemaakt. Daarmee is duidelijk wat er van de onderwijsondersteuner wordt verwacht ten opzichte van de leraar op bachelorniveau.

In het gesprek tijdens de audit met werkveldvertegenwoordigers bleek dat de positionering van de ad'er in het werkveld nog verdere aandacht behoeft: daarover heeft nog niet elke school een helder beeld. Sommige scholen stimuleren bijvoorbeeld hun instructeurs de associate degree opleiding te volgen, anderen opteren voor het laten behalen van een Pedagogisch Didactisch Getuigschrift (PDG). Dat zijn twee verschillende routes met ook andere taken en verantwoordelijkheden. Het kan nog helderder worden of het vmbo andere

¹ De SBL-competenties: zijn onder begeleiding van de Stichting Beroepskwaliteit Leraren (SBL) tot stand zijn gekomen

² EQF: European Qualification Framework

behoefte heeft als het mbo met betrekking tot de inzet van hetzij een onderwijsondersteuner hetzij een medewerker met een PDG.

Het auditteam beveelt de opleidingen aan hierover op korte termijn het gesprek te voeren op strategisch niveau met het werkveld van vmbo en mbo. Iets waarmee de opleiding het geheel eens is.

Kennisbases

De opleidingen baseren zich eveneens op de kennisbases (generiek en vakinhoudelijk gezondheidszorg en welzijn) die aansluiten op de hierboven genoemde landelijke bekwaamheidseisen. Deze kennisbases zijn in navolging op de herijking van de competenties/bekwaamheidseisen, eveneens herijkt in het landelijk vakoverleg 'generieke kennisbasis' en het landelijk overleg voor lerarenopleidingen Gezondheidszorg en Welzijn. De vakspecifieke kennisbasis bestaat uit negen domeinen, die het brede gebied van gezondheidszorg en welzijn beslaan. Vakdidactiek maakt eveneens deel uit van deze kennisbasis. Dat acht het auditteam belangrijk.

Associate degree opleiding

De associate degree opleiding heeft in een dekkingsmatrix ook geëxpliciteerd welke elementen uit de kennisbases (generiek en vakspecifiek) de student op ad-niveau moet beheersen. Daarmee is duidelijk wat er van de onderwijsondersteuner wordt verwacht ten opzichte van de leraar op bachelorniveau.

Profilering en eigen inkleuring

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de beide opleidingen een duidelijke eigen profilering hebben: de ambitie om studenten voor te bereiden op het werken in het Rotterdamse beroepenveld. Dat betekent dat de opleidingen bij het ontwikkelen van de pedagogische vaardigheden en pedagogisch-didactische bekwaamheden expliciet aandacht besteden aan de grootstedelijke context waarin de studenten gaan werken. De docenten van de opleidingen hebben van deze context een zorgvuldig beeld. Zij komen veelvuldig in het werkveld van de Rotterdamse scholen.

Tevens besteden de opleidingen expliciete aandacht aan het kunnen werken in een multiculturele context, waarin het omgaan met diversiteit een belangrijke attitude is. De vertegenwoordigers vanuit het werkveld en de alumni die het auditteam sprak, waren over deze eigen accenten in de opleidingen zeer te spreken.

Onderzoek

De opleidingen hebben een duidelijke visie op onderzoek en besteden voldoende aandacht aan het ontwikkelen van onderzoekend vermogen. De opleidingen richten zich hierbij op drie componenten: onderzoekende houding, kennis uit onderzoek van anderen toepassen en het zelf doen van onderzoek. De opleidingen besteden expliciet aandacht aan reflecteren en handelen op basis van actuele kennis en innovatie.

Genoemde kennis en vaardigheden zijn terug te vinden in de generieke kennisbasis (2017) onderdeel C 'de leraar als professional'.

Binnen de opleidingen staat onderzoek steeds ten dienste van het ontwikkelen van de onderwijspraktijk. Voor studenten van de associate degree opleiding is dat de praktijk van de eigen les (microniveau), voor de studenten van de bacheloropleiding is dit ook de praktijk binnen de school (micro- en mesoniveau).

De opleiding heeft een aparte onderzoekslijn opgesteld. (Zie verder standaard 2.)

Internationale dimensie

De opleidingen richten zich op het opleiden van studenten voor de Nederlandse context. Maar zoals al hierboven is beschreven, besteden de opleidingen wel expliciete aandacht aan het werken in een multiculturele context. De internationale oriëntatie komt vooral tot uiting in de aandacht voor interculturele bekwaamheidseisen, zoals interculturele communicatie, reflectie op eigen cultureel bepaalde waarden, werken in multiculturele groepen en interculturele sensitiviteit. Het auditteam acht dit passend bij de ambitie om op te leiden voor het grootstedelijke (Rotterdamse) werkveld.

Afstemming met het werkveld en vakgenoten

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleidingen regelmatig overleg voeren met vakgenoten en vertegenwoordigers vanuit het werkveld over de actualiteit van de bekwaamheidseisen en de opzet en inhoud van het curriculum.

Docenten participeren in de landelijke overleggen, waaronder het vakoverleg generieke kennisbasis en vakoverleg leraren Gezondheidszorg en Welzijn van 10voordeleraar en hebben daarin onder meer afgestemd over de herijking van de bekwaamheidseisen en de kennisbases.

Met het werkveld hebben de opleidingen nauwe contacten via de gezamenlijke werkveldcommissie. Daarin zitten vertegenwoordigers vanuit het onderwijsveld van vmbo- en mbo-opleidingen in de sector gezondheidszorg en welzijn. Daarnaast zijn de opleidingen actief betrokken bij Meet-up 010 waarin leraren van scholen voor primair onderwijs tot en met hbo-opleidingen uit heel Rotterdam met elkaar kennis en ervaringen uitwisselen over actuele thema's. Recent waren de opleidingen host voor een pop-up bijeenkomst over het advies van de Onderwijsraad over het leraarschap. Een mooi voorbeeld van een intern samenwerkingsverband is het Pedagogisch Pact. De hoofddocent van de opleiding is zowel mede-initiatiefnemer van Meet-up 010 als van het Pedagogisch Pact.

Weging en Oordeel: goed

De opleidingen baseren zich aantoonbaar op de landelijk vastgestelde bekwaamheidseisen/ leerresultaten en de herijkte kennisbases. Zij hebben het onderscheid tussen het te bereiken niveau binnen deze bekwaamheidseisen en de te verwerven kennis voor de onderwijsondersteuner en de leraar Gezondheidszorg en Welzijn helder beschreven. Sterk punt van de opleidingen is de ambitie om op te leiden voor de grootstedelijke (Rotterdamse) context door expliciet aandacht te besteden aan het ontwikkelen van pedagogische vaardigheden en pedagogisch-didactische bekwaamheden die nodig zijn om in de grote stad les te geven. Ook de aandacht voor het ontwikkelen van interculturele bekwaamheidseisen om te kunnen werken in een multiculturele context, is een sterk punt. De opleidingen hebben in hun opleidingsprofiel ook de aandacht voor het ontwikkelen van onderzoekend vermogen voldoende geëxpliciteerd.

Met vakgenoten en werkveld hebben de opleidingen over bovenstaande regelmatig overleg. Het auditteam heeft geconstateerd dat de positionering van de ad'er in het werkveld nog verdere aandacht behoeft. Daarover moet de opleiding nu op strategisch niveau het gesprek gaan voeren. Dat is ook de wens van de opleiding.

Het auditteam is van oordeel, dat zowel de associate degree opleiding als de bacheloropleiding met name vanwege de duidelijke eigen inkleuring – het opleiden voor de grootstedelijke context - een 'goed' verdienen voor deze standaard.

4.2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven begeleiding. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*). Opleidingsspecifieke voorzieningen worden beoordeeld, tenzij het gaat om instellingsbrede voorzieningen waarover bij de ITK al is gerapporteerd.

Bevindingen

Associate degree opleiding

Omdat het onderwijskundig concept van de bacheloropleiding en de associate degree opleiding gelijk is, bieden de opleidingen de eerste anderhalf jaar een identiek programma. Studenten van de associate degree opleiding volgen samen met de bachelorstudenten de lessen. Alleen in het laatste half jaar van studiejaar 2 volgen de studenten van de associate degree opleiding een ander programma: het afstudeerprogramma voor de associate degree. Al hetgeen in voorliggende tekst onder standaard 2 is beschreven over het programma, stage, onderzoek in de eerste anderhalf jaar en over begeleiding, studeerbaarheid, personeel en voorzieningen, geldt voor beide opleidingen.

Koppeling bekwaamheidseisen en kennisbases – programma

De opleidingen hebben in een aantal matrices voor de associate degree en de bachelor inzichtelijk gemaakt in welke modules welke bekwaamheidseisen en onderdelen van de kennisbases aan de orde komen en wat het beoogde niveau is waarop de studenten deze moeten beheersen. Studenten die het hele curriculum van de associate degree opleiding respectievelijk de bacheloropleiding doorlopen, kunnen aan de beoogde bekwaamheidseisen voldoen en kennis op het gewenste niveau ontwikkelen.

Opzet en inhoud van het programma

Zoals al hierboven is vermeld, is de opzet en inhoud van het programma voor de studenten van beide opleidingen in de eerste anderhalf jaar identiek. De studenten die als Onderwijsondersteuner willen uitstromen, volgen in de laatste helft van het tweede studiejaar een afstudeerprogramma. (Zie voor de inhoud daarvan onder standaard 3.)

In verband met de herijking van de bekwaamheidseisen, de kennisbases en de wens van studenten om de samenhang in het curriculum te vergroten, hebben de opleidingen het curriculum herzien. Dit proces is nog gaande. Het curriculum bestaat nu uit grotere eenheden dan voorheen en is opgebouwd uit drie leerlijnen: i) de leerlijn Gezondheidszorg en Welzijn, ii) de pedagogisch-didactische leerlijn (waaronder de onderzoeksleerlijn) en iii) de leerlijn Beroepsontwikkeling.

Een andere interessante stap acht het auditteam de ambitie van de opleidingen om in het nieuwe curriculum de feedback aan de studenten aan te scherpen. Dit willen zij doen door de studenten didactisch te gaan coachen en te voorzien van ontwikkelingsgerichte feedback. Dit betekent dat de docenten de studenten meer leerbevorderende vragen gaan stellen, zodat zij kritisch leren denken en hun positie en handelen zowel als student als als leraar kunnen verantwoorden. Dit moet ervoor zorgen dat de studenten (nog) meer kunnen leren in hun opleiding. Dat acht het auditteam een interessante ontwikkeling.

Het auditteam is onder de indruk van de genomen stappen, de verbreding, integratie en de samenhang in de drie leerlijnen. De studenten die het auditteam sprak, waren hierover ook zeer tevreden. Zij konden de opbouw en samenhang goed uitleggen.

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleidingen binnen het curriculum een sterke focus leggen op pedagogiek. Dit is heel belangrijk voor het (leren) werken met leerlingen in de grote (Rotterdamse) stad. Dat heeft het auditteam in alle gesprekken met studenten, docenten, alumni en werkveld gehoord. Deze focus is dus een sterk punt van de opleidingen. Het auditteam beveelt de opleidingen echter aan ervoor te zorgen dat de 'rugzak' die de studenten meekrijgen ook goed gevuld is met didactische vaardigheden. Daarover hoorde het auditteam gedurende deze audit minder. De opleiding meldde desgevraagd dat zij daar wel veel aandacht aan besteedt. Didactiek is impliciet verweven door de hele opleiding en komt expliciet terug in de pedagogisch-didactische leerlijn.

Op het vlak van digitale techniek en blended learning willen de opleidingen nog stappen zetten. Digitale didactiek krijgt nu al aandacht via de generieke kennisbasis, o.a. bij Beroepsontwikkeling in jaar en onderwijsontwikkeling in jaar 3. Daarnaast komt het onderwerp aan de orde in de minor 'Digitale Techniek en nieuwe media'; een van de minoren waaruit de studenten kunnen kiezen in het vierde studiejaar.

In 2018-2019 gaan de opleidingen aan de slag met het ontwikkelen van een cursus blended 'samenwerkend leren' om studenten en docenten vertrouwd te maken met onderwijstechnologie.

Andere minoren waaruit de studenten kunnen kiezen om zich te verdiepen in een bepaald thema gerelateerd aan het beroepsprofiel zijn bijvoorbeeld 'Werken in het beroepsonderwijs', 'Lesgeven in de grote stad', 'Passend Onderwijs en leerlingenzorg', 'Zicht op speciaal onderwijs' en 'Begeleidingskunde'. Het auditteam acht dit bij de bacheloropleiding passende thema's.

In de leerlijn Beroepsontwikkeling komt alles samen. De studenten maken hun ontwikkeling zichtbaar in hun portfolio. Zij nemen zelf de regie in hoe zij dit zichtbaar maken. Criteria waarop zij worden beoordeeld staan vast. (Zie daarover standaard 3).

Praktijkgerichtheid, stage/werkplekleren

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleidingen veel aandacht besteden aan oriëntatie op en (leren) werken in de praktijk van het beroepsonderwijs. In het eerste studiejaar maken de studenten al kennis met de theorie van lesgeven en de doelgroepen met wie zij te maken krijgen. Vanaf het tweede semester gaan de studenten al stagelopen in het voortgezet onderwijs (veelal vmbo) en het mbo. Ook is het mogelijk om stage te volgen in een zorg-of welzijnsorganisatie bij een afdeling voor praktijkbegeleiding mits er sprake is van een gevarieerd op de opleiding toegesneden takenpakket. Studenten die voor minimaal 0,4 Fte werken in een onderwijspraktijk, kunnen hun werk gebruiken als stage.

Het aantal dagen stage/werkplekleren loopt op van 1 dag in de week in het eerste studiejaar naar 2 dagen per week in de daarop volgende jaren. Daarmee krijgen de studenten veel gelegenheid het geleerde in de praktijk te brengen.

De student krijgt op de stage-/werkplek begeleiding van een docent/coach vanuit de opleidingen en van een praktijkbegeleider op de school. De opleidingen stellen aan deze praktijkbegeleider passende eisen, zoals het minimaal beschikken over een tweedegraads bevoegdheid. De docent/coach is tevens de vaste begeleider van de student gedurende zijn hele studie. Hij bezoekt de student minimaal een keer per jaar op de stage-/werkplek. De coach en praktijkbegeleider hebben contact met de student en met elkaar over de ontwikkeling van de student. Dit gebeurt tijdens de cursus Beroepsontwikkeling en de lesbezoeken.

Inclusiviteit en internationale oriëntatie

Zoals al hierboven is beschreven, is pedagogiek het uitgangspunt voor het onderwijs binnen de opleidingen. De opleidingen willen met pedagogiek ook invulling geven aan inclusiviteit en internationale oriëntatie. Zoals al onder standaard 1 is vermeld, ligt de focus van de opleidingen op het leren werken in een multiculturele context in de grote stad, waarin het omgaan met diversiteit een belangrijke attitude is.

De opleidingen vinden het belangrijk dat de studenten zich als toekomstige leraar kunnen inleven in de ander. In de lessen 'Beroepsontwikkeling' gaan studenten o.a. aan de slag met vragen als 'hoe verhoud ik me tot de ander? wat betekent dat voor mijn handelen als docent?'

Met het oog op bovenstaande is de samenwerking met Theater Babel Rotterdam³ een bijzonder element in het curriculum sinds 2016. In een aantal verplichte workshops wordt de persoonlijke en beroepsmatige betrokkenheid van de studenten met maatschappelijke onderwerpen in een grootstedelijke context geactiveerd. Ook is er aandacht voor inclusiviteit in de workshops. De studenten gaan aan de slag met acteurs met en zonder beperking. Deze acteurs vertegenwoordigen tevens het brede palet aan nationaliteiten dat Rotterdam kenmerkt. De opleidingen beogen hiermee de studenten beter voor te bereiden op het werken met leerlingen in hun klas.

Sterk punt is ook dat een van de docenten onderzoek uitvoert naar het effect voor de studenten van dit aanbod. Over de uitkomsten van dit onderzoek kon zij nog niet veel melden, maar ze had al enige mooie effecten gezien en de studenten en de betrokken docenten zijn heel enthousiast over de workshops.

Daarnaast is internationale oriëntatie terug te zien in het curriculum doordat studenten internationale onderzoeksartikelen moeten bestuderen en het Nederlandse systeem van beroepsonderwijs met systemen in buurlanden moeten vergelijken.

De opleidingen hebben de wens de internationale samenwerking te vergroten, door bijvoorbeeld uitwisseling te organiseren. Door de werkkring en de privé-situatie van de deeltijdstudenten is dit echter vaak moeilijk te realiseren.

(Praktijkgericht) onderzoek

De opleidingen hebben op basis van de BoKs die is afgeleid van de generieke kennisbasis, een onderzoekslijn opgesteld. Ze hebben ervoor gekozen onderwijs over onderzoek samen met het onderwijs over pedagogisch-didactische onderwerpen geïntegreerd aan te bieden. Dat is een sterk punt.

Zoals al onder standaard 1 is vermeld, staat onderzoek steeds ten dienste van het ontwikkelen van de onderwijspraktijk. In de eerste twee studiejaren zijn de onderzoeken gericht op het onderwijs in de eigen klas en op de eigen manier van lesgeven. In de hogere leerjaren richt het onderzoek zich op aspecten van onderwijs die het persoonlijke handelen overstijgen. Ook willen de opleidingen dat de beroepsproducten die de studenten maken, bruikbaar zijn voor de (eigen) dagelijkse praktijk. In de opdrachten moeten de studenten laten zien dat zij onderzoeksbekwaam zijn en dat zij theorie en praktijk kunnen koppelen. De opleidingen stimuleren de studenten tevens voortdurend kritisch te reflecteren.

Instream, begeleiding, studeerbaarheid en studievoortgang

De opleidingen kennen een zeer diverse instroom. Veel studenten hebben een mbo-4 opleiding gevolgd bijvoorbeeld tot verpleegkundige, kapper, kok, onderwijsassistent, instructeur. Zij beschikken daarmee over een heel diverse kennisbasis. Veel studenten hebben daarnaast al (jaren) gewerkt in het onderwijs of in de sector gezondheidszorg en welzijn voordat ze naar de opleiding komen.

³ Theater Babel heeft als doel de samenleving te onderzoeken en met al haar activiteiten bij te dragen aan een inclusievere samenleving. Zij wil d.m.v. theater een sterkere verbinding tussen zorg en kunst kunnen veroorzaken.

De opleidingen besteden daarom in het eerste studiejaar expliciet aandacht aan het (weer) leren studeren. Ook zorgen de docenten er actief voor dat de studenten een gevoel van binding krijgen; een niet onbelangrijk element binnen deze opleidingen en de hogeschool. De studenten die toch nog stoppen, doen dat veelal om privé-redenen of omdat het lesgeven niets voor hen blijkt te zijn.

Studenten die zijn afgestudeerd aan de opleiding associate degree van Hogeschool Rotterdam, kunnen instromen in het derde studiejaar van de bacheloropleiding. Daar waar nodig volgen zij nog vakken uit de vakinhoudelijke (gezondheidszorg en welzijn)leerlijn.

Elke student krijgt een vaste docent/coach toegewezen die hem⁴ in principe gedurende zijn gehele studie begeleidt. Dat acht het auditteam ook een goede keuze met het oog op de binding. Zoals al hierboven is vermeld, gaan de coaches didactische coaching inzetten en ontwikkelingsgerichte feedback geven aan de studenten.

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleidingen de studenten uitstekende mogelijkheden biedt om te versnellen in jaar 2 en 3 en/of het curriculum flexibel te doorlopen. Omdat de opleidingen zowel op maandag- als op dinsdagavond lessen hebben geprogrammeerd, kunnen de studenten ervoor kiezen (gedurende een periode) op beide avonden lessen te volgen. De betreffende modules van deze studiejaar kennen in tegenstelling tot het curriculum van jaar 1 geen volgorde. Wel zit er een opbouw binnen de thema's van het eerste kwartaal naar het tweede kwartaal. Door de zogenoemde toetscarrousel kunnen de studenten vervolgens de modules afronden en desgewenst sneller afstuderen.

Om dit proces goed te monitoren, stelt elke student al bij aanvang van de studie een ontwikkelplan op, dat hij bespreekt met zijn coach en dat hij elk semester evalueert en waar nodig bijstelt.

Personeel

Het auditteam trof bij de opleidingen een klein en hecht docententeam dat met veel energie en bevologenheid zorgt voor een kwalitatief goed, actueel en relevant curriculum. De docenten tonen congruentie in het pedagogisch-didactisch gedrag dat zij van de studenten verlangen en hun eigen voorbeeldgedrag in de lessen. 'De docenten zijn echte rolmodellen voor ons', aldus de studenten.

De acht vaste docenten beschikken samen over de voor de opleidingen vereiste deskundigheden. Docenten houden hun eigen deskundigheid actief bij door het lezen van vakliteratuur, het bezoeken van congressen en het formeel en informeel afstemmen en uitwisselen van kennis en ervaring met elkaar en met het werkveld. Interessant acht het auditteam het gegeven, dat de docenten niet alleen zichzelf professionaliseren, maar hun opgedane kennis en ervaring ook gebruiken in training en begeleiding van andere docenten; ook docenten van buiten deze twee opleidingen. Zo biedt een van de docenten een training tot assessor en begeleidt een andere docent als gecertificeerd beeldcoach docenten in hun eigen lespraktijk.

Binnen het team is er in het kader van het nieuwe curriculum ook aandacht besteed aan (leren van) didactisch coachen, waarbij gebruik is gemaakt van video-opnamen.

De meeste docenten hebben recente en relevante praktijkervaring in het beroepsonderwijs. Daarnaast bezoeken alle docenten als studieloopbaancoach (SLC'er) de studenten op hun stageplek.

Daar waar nodig/gewenst zetten de opleidingen gastdocenten in, bijvoorbeeld voor specifieke thema's.

⁴ Overal waar hem of zij staat, kan ook haar of zij worden gelezen.

Het auditteam heeft geconstateerd dat de werkdruk voor dit kleine team flink is, temeer omdat de ambities hoog zijn. Ondanks het feit dat de docenten zeggen dat zij goed op zichzelf en op elkaar letten, acht het auditteam het team op dit punt kwetsbaar. Daar moet het management goed op blijven letten.

Voorzieningen

De opleidingsspecifieke voorzieningen en de informatievoorziening over de studie zijn adequaat. Daar waar de opleidingen niet zelf beschikken over de benodigde faciliteiten, wijken zij met de studenten uit naar elders. Zo maken de opleidingen voor het oefenen van verpleegkundige vaardigheden uit de kennisbasis gebruik van de praktijklokalen van de opleiding HBO-Verpleegkunde, die in hetzelfde gebouw als de lerarenopleiding is gevestigd. Voor het oefenen van vaardigheden op het gebied van facilitaire dienstverlening en uiterlijke verzorging maken ze gebruik van ruimtes bij o.a. het Albeda College en het Zadkine College in Rotterdam.

Weging en Oordeel: goed

De opleidingen worden verzorgd door een klein en hecht docententeam dat met veel energie en bevologenheid een kwalitatief goed, actueel en relevant curriculum biedt. De docenten beschikken samen over de vereiste deskundigheden en houden hun eigen deskundigheid goed bij. Ze zijn echte rolmodellen voor de studenten. Ook zorgen de docenten er actief voor dat de studenten een gevoel van binding krijgen. Daarin speelt ook de vaste docent/coach een rol.

Een interessante stap is de ambitie didactisch te gaan coachen en ontwikkelingsgerichte feedback te geven.

De opleidingen besteden in het curriculum veel tijd en aandacht aan pedagogiek, inclusiviteit en multiculturaliteit. Bijzonder in dezen is de samenwerking met Theater Babel.

Studenten krijgen veel gelegenheid het geleerde in praktijk te brengen op de stage-/werkplek. Ook is er sprake van een stevige programmatische samenhang nu de opleidingen hun curricula hebben opgedeeld in drie leerlijnen. De keuze om onderwijs over onderzoek samen met het onderwijs over pedagogisch-didactische onderwerpen geïntegreerd aan te bieden, vindt het auditteam eveneens een sterk punt. De studenten leren voortdurend kritisch te reflecteren en door onderzoek de onderwijspraktijk te ontwikkelen. De beroepsproducten die de studenten maken, zijn daardoor goed bruikbaar voor de (eigen) dagelijkse praktijk.

Met het ontwikkelen van digitale didactiek, blended learning en het vergroten van de internationale samenwerking, zijn de opleidingen bezig.

De opleidingen bieden de studenten die dat willen uitstekende mogelijkheden om te versnellen in jaar 2 en 3 en/of het curriculum flexibel te doorlopen.

De opleidingsspecifieke voorzieningen en de informatievoorziening over de studie zijn adequaat.

Het auditteam is op grond van alle hierboven genoemde sterke elementen – veel aandacht voor pedagogiek, inclusiviteit, multiculturaliteit, veel praktijkleren, goede docenten die als rolmodel functioneren - van oordeel, dat zowel de associate degree opleiding als de bacheloropleiding een 'goed' verdienen voor standaard 2.

4.3. Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De eisen zijn helder voor de studenten. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

Systeem van toetsen en beoordelen

De opleidingen hebben op basis van het toetsbeleid van het Instituut voor Gezondheidszorg (IvG) en de zogenoemde kwaliteitspiramide⁵ voor eigentijds toetsen en beoordelen, een toetsplan en een toetsprogramma opgesteld. Voor de opbouw in moeilijkheidsgraad maken zij gebruik van de piramide van Miller. Op basis daarvan hebben de opleidingen in de cursuswijzers de beoogde handelingsniveaus beschreven. Er is een toename in verantwoordelijkheid, complexiteit en beheersing.

De opleidingen maken aantoonbaar gebruik van een mix van toetsvormen; zij het dat studenten vinden dat ze veel verslagen moeten schrijven. De opleidingen hebben de ambitie hierin verandering aan te brengen door inclusief te gaan toetsen. Deze ambitie heeft de opleiding al meegenomen in het ontwikkelen van het nieuwe curriculum, waardoor het aantal verslagen minder is geworden. Door te kijken naar de eigen ontwikkeling van de student, zijn eigen leerdoelen en door hem (meer) vrijheid te bieden in de wijze waarop hij wil bewijzen dat hij de leerresultaten beheerst, willen zij recht doen aan de verschillen tussen studenten.

Ten tijde van de audit was dat al gerealiseerd in de toetsing van Beroepsontwikkeling 1 en 3 (studiejaar 1 en 2). Daarvoor stellen studenten een tussentijds portfolio op dat zij éénmaal per half jaar laten beoordelen. Ook in de toets van Professioneel handelen 1 en 2 in studiejaar 1 krijgen de studenten de mogelijkheid om uit de herijkte kennisbasis twee onderdelen te kiezen waarvoor zij bewijzen aanleveren. De vorm waarin de student dit bewijst - bijvoorbeeld met een video, een presentatie, een verslag - is vrij.

Het auditteam acht dit een interessante ontwikkeling. Ook de ambitie om didactisch te gaan coachen kan in het toetsen een belangrijke plek krijgen, in de vorm van (meer) formatief toetsen. Het is belangrijk dat de opleidingen hun ambities nu ook expliciet gaan uitwerken en beschrijven in hun toetsbeleid.

Kennisbasistoetsen

Het beoogde eindniveau kennisbasis vak wordt conform de landelijk gemaakte afspraken binnen de Vereniging Hogescholen via de digitale landelijke kennisbasistoets (LKT) van het vak in het derde studiejaar afgenomen. Studenten krijgen hiervoor 1 EC. Alle studenten krijgen conform de landelijke afspraken twee toetskansen per jaar en moeten de toets behaald hebben voordat zij kunnen afstuderen.

Validiteit, betrouwbaarheid en inzichtelijkheid

Het auditteam heeft geconstateerd dat de opleidingen op verschillende manieren de validiteit, betrouwbaarheid en inzichtelijkheid van het toetsen en beoordelen borgen. Zo hebben de opleidingen in de cursuswijzers voor alle betrokkenen duidelijk vermeld hoe zij de beoogde leerdoelen toetsen. De opleidingen hebben gezorgd voor constructieve alignment door de leerdoelen en de toetsvragen en -opdrachten op elkaar af te stemmen. In de cursuswijzers is een toetsmatrijs opgenomen die deze relatie inzichtelijk maakt.

⁵ Brink D.J. (2017) Kwaliteitspiramide voor toetsen en beoordelen. In: Van Berkel H., Bax A., Joosten-ten Brinke D. (eds) Toetsen in het hoger onderwijs.

De toetsontwikkelaars leggen nieuwe toetsen voor afname voor aan een collega-docent met toetsexpertise, die de toets zowel inhoudelijk als toetstechnisch bekijkt. Voor alle toetsen zijn beoordelingsformulieren met rubrics of antwoordmodellen opgesteld. Bij het beoordelen van het eindniveau hanteren de opleidingen het zogenoemde vier-ogenprincipe. (Zie daarover onder het kopje 'afstuderen'.)

Viermaal per jaar hebben de docenten een kalibratiebijeenkomst waarin zij een opdracht en een beoordeling met elkaar bespreken. Daarnaast kalibreert het team ook over nieuwe en/of aangepaste beoordelingsformulieren.

Het auditteam heeft ook zelf een steekproef van verschillende type toetsen bekeken: een verslag, film, assessment, multiplechoicetoets, een lesopbouw. Het auditteam is van oordeel, dat deze toetsen aan de maat zijn. De leerdoelen waren duidelijk beschreven. Daar waar studenten gezamenlijk een opdracht moesten uitvoeren, werd in de beoordeling ook de individuele component meegenomen. Taalgebruik was in sommige toetsen een aandachtspunt.

Bij de beoordelingsformulieren met daarop alleen een beschrijving van de rubric voor voldoende, had het auditteam evenwel vraagtekens. Het was bijvoorbeeld bij de beoordeelde eindwerken niet helder op basis van welke criteria de docenten tot een hoger oordeel/cijfer waren gekomen. De docenten meldden desgevraagd dat een student die bijvoorbeeld extra literatuur gebruikt of extra voorbeelden geeft, een hogere beoordeling kan krijgen. De docenten wilden echter niet dat de studenten strategisch zouden gaan leren/werken om een toets goed uit te voeren. In de ogen van het auditteam zijn de opleidingen hiermee niet transparant genoeg voor de studenten. Uit de studentevaluaties blijkt eveneens dat een derde van de studenten de criteria niet helder vindt. Het auditteam adviseert de opleidingen hun standpunt te heroverwegen en te komen tot (meer) transparantie, zodat de studenten weten wanneer en hoe zij kunnen uitstijgen boven basiskwaliteit.

Examencommissie

De associate degree opleiding en bacheloropleiding vallen onder de examencommissie van het IvG. Vanuit de opleidingen heeft één docent zitting in deze examencommissie.

De examencommissie werkt zowel pro-actief als reactief. In de afgelopen periode heeft zij zich o.a. gebogen over het nieuwe curriculum, de daarmee samenhangende vermindering van het aantal toetsen en de borging van het eindniveau. De commissie heeft de opleidingen daarvoor groen licht gegeven. Ook was de examencommissie aanwezig bij twee afstudeerassessments: een van een student van de associate degree opleiding en een van een student van de bacheloropleiding. Daarnaast bestudeert zij ieder kwartaal de uitkomsten uit de evaluaties onder de studenten van de cursussen en de toetsen daarvan en de analyse daarvan. Zo houdt zij goed de vinger aan de pols.

De examencommissie heeft voor het benoemen van examinatoren een aantal criteria vastgelegd; ook voor de externe assessoren. Op basis van deze criteria beoordeelt zij jaarlijks de door de opleidingen aangeleverde lijst van examinatoren.

De opleidingen kennen geen aparte toetscommissie. Aan de hand van de PDCA-cyclus bewaakt het kleine team van docenten gezamenlijk de kwaliteit van het toetsen en beoordelen. De onderwijsmanager vervult daarbij de rol van wakend oog. Hij kan indien nodig/gewenst verzoeken om de analyse van een specifieke toets. Die analyse wordt dan uitgevoerd door een docent die niet betrokken was bij het opstellen van de betreffende toets. Het auditteam acht bovenstaande een adequate oplossing.

Afstuderen

- *Associate degree opleiding*

Het afstudeerprogramma van de associate degree opleiding bestaat uit i) een beroepsproduct op basis van kwalitatief onderzoek, ii) stage afstuderen Ad en iii) assessment startbekwaam Ad.

- i) Via het onderzoek levert de student een bijdrage aan het verbeteren van zijn eigen onderwijs en formuleert hij handelingsalternatieven. Het beroepsproduct wordt beoordeeld door de docentbegeleider. Met ingang van 2017/2018 zal de associate degree opleiding – net als bij de bacheloropleiding – ook vier-ogen bij het beoordelen van dit onderdeel gaan inzetten. (Zie hieronder.)

De stage afstuderen en assessment zijn gericht op het aantonen van de bekwaamheidseisen van de leraar op niveau 2.

- ii) Voor het onderdeel stage levert de student een beschrijving van zijn beste les 'samenwerkend en actief leren' met onderbouwing en een reflectie hierop. Daarnaast bezoekt en beoordeelt de docentbegeleider een les, die de student geeft. De praktijkbegeleider heeft bij de beoordeling van de stage een adviserende rol.
- iii) Het assessment aan de hand van een portfolio en een criteriumgericht interview wordt uitgevoerd door een docent/assessor van de opleiding, niet zijnde de coach van de student, en een externe assessor uit het werkveld.

▪ *Bacheloropleiding*

Het afstudeerprogramma van de bacheloropleiding bestaat uit i) een afstudeeropdracht, ii) stage afstuderen en iii) assessment startbekwaam.

- i) Voor de afstudeeropdracht voert de student een praktijkgericht onderzoek uit dat bijdraagt aan de oplossing voor een praktijkprobleem van een externe opdrachtgever. De docentbegeleider en een tweede beoordelaar beoordelen het onderzoeksverslag. De opdrachtgever is als adviseur betrokken bij de beoordeling. Tot slot presenteert de student zijn onderzoek aan twee niet bij de begeleiding van de student betrokken beoordelaars.
- ii) Stage afstuderen bestaat uit een ontwerp en een handelingsdeel. De student moet daarbij o.a. een lessenserie ontwikkelen. De stagedocent beoordeelt de student op het kunnen voldoen aan de beoogde bekwaamheidseisen in de praktijk. De praktijkdocent heeft hierin een adviserende rol.
- iii) In het assessment startbekwaam tot slot toetsen de examinatoren in een criteriumgericht interview aspecten van het professioneel handelen van de student. De opleiding zet voor de beoordeling twee assessoren in: een assessor van de lerarenopleiding niet zijnde de coach van de student en een externe assessor uit het werkveld van de lerarenopleiding.

Het auditteam is van oordeel, dat zowel de associate degree opleiding als de bacheloropleiding met dit brede palet aan eindtoetsen en met de inzet van verschillende examinatoren op een zorgvuldige en passende manier toetsen en beoordelen of de student aan alle vereiste bekwaamheidseisen voor de Onderwijsondersteuner respectievelijk de leraar Gezondheidszorg en Welzijn voldoet.

Weging en Oordeel: voldoende

De opleidingen borgen op verschillende manieren de validiteit, betrouwbaarheid en inzichtelijkheid van het toetsen en beoordelen. Het toetsen en beoordelen voldoet zeker aan basiskwaliteit, maar er ligt nog een aantal ontwikkelpunten: (meer) transparantie in de beoordelingsformulieren en meer variatie in de toetsvormen. De opleidingen zijn hiermee al bezig. Het auditteam acht de ambitie om inclusief te gaan toetsen een interessante ontwikkeling. Het is belangrijk dat de opleidingen hun ambities nu ook expliciet gaan uitwerken en beschrijven in hun toetsbeleid.

Met het brede palet aan verschillende soorten eindtoetsen en met de inzet van verschillende examinatoren toetsen en beoordelen de opleidingen op een zorgvuldige en passende manier of de student aan alle vereiste bekwaamheidseisen voldoet.

De examencommissie van IvG vervult haar rol adequaat en werkt zowel proactief als reactief.

Het auditteam komt tot het oordeel 'voldoende' voor standaard 3 voor zowel de associate degree opleiding als de bacheloropleiding.

4.4. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Wijze waarop afgestudeerden functioneren in de praktijk of in een vervolgopleiding

De vertegenwoordigers vanuit het werkveld en de alumni die het auditteam sprak, waren zeer tevreden over de kennis en vaardigheden van de afgestudeerden. De landing in het werkveld gaat heel goed. De studenten die afstudeerden aan deze opleidingen hebben goed in beeld wat leerlingen op de Rotterdamse scholen nodig hebben en kunnen daarnaar handelen.

Tijdens de audit is gebleken, dat veel afgestudeerden van de associate degree opleiding alsnog doorstromen naar de bacheloropleiding. De twee studenten waarvan het auditteam eindwerk bestudeerde, waren dat beiden van plan.

Eigen oordeel auditteam gerealiseerd niveau

In 2017 en 2018 studeerden er drie studenten af aan de associate degree opleiding. Het auditteam heeft van alledrie de studenten het volledige afstudeerdossier bestudeerd (kwalitatief onderzoek - stage afstuderen - assessmentdossier). Het auditteam heeft van vijftien studenten die in 2017 en 2018 afstudeerden aan de bacheloropleiding eindwerken uit het afstudeerprogramma bestudeerd (de afstudeeropdracht - het ontwerp en handelingsdeel stage afstuderen). Van vijf van deze studenten bestudeerde het auditteam het volledige afstudeerdossier.

Associate degree opleiding

Het auditteam is van oordeel dat de afgestudeerden in hun eindwerken hebben aangetoond dat zij kunnen denken en handelen op het niveau EQF-5. Deze studenten kunnen zeker als Onderwijsondersteuner aan de slag.

De studenten ontwikkelden op basis van een klein onderzoek een in de praktijk bruikbaar beroepsproduct, zoals een docentenhandleiding voor het gebruik van digitale leermiddelen en een workshop voor docenten over digitale middelen. De verantwoording van de keuzes had nog wel sterker gemogen. De opzet van de beste lessen was goed. De bekwaamheidseisen in de assessmentdossiers zijn aan de hand van de STARR-methode duidelijk uitgewerkt met een koppeling naar literatuur. In de reflecties laten de studenten zien dat zij kritisch kunnen kijken naar hun eigen handelen.

Bacheloropleiding

Het auditteam is op basis van de verschillende eindwerken van oordeel dat de studenten die afstudeerden aan de bacheloropleiding kunnen denken en handelen op het vereist niveau EQF-6. De eindwerken hebben een aanvaardbaar basisniveau en de studenten tonen hierin aan dat zij als startbekwaam leraar aan de slag kunnen in het beroepsonderwijs.

Het auditteam trof interessante onderzoeken naar actuele onderwerpen zoals blended learning, het ontwikkelen van studievaardigheden in een doorlopende leerlijn, pedagogisch-didactische aanpak van probleemgedrag en professionaliseringsbehoefte van docenten.

In de stagedossiers zaten mooie lessenseries, waarmee de studenten aantoonde, dat zij in staat zijn zelf onderwijs te ontwikkelen. De lessen sloten aan bij thema's uit de gezondheidszorg en welzijn. De verantwoording van de lessen op basis van literatuur was over het algemeen in orde.

Het auditteam zag nog wel ontwikkelpunten in een aantal werkstukken op het gebied van het formuleren van een heldere onderzoeksvraag en de verantwoording van het gebruik van onderzoeksmethoden. Ook miste het auditteam in sommige eindwerken een onderbouwing aan de hand van literatuur. De betreffende studenten hadden veelal ook een lagere beoordeling gekregen van de opleiding.

Het auditteam constateerde ook dat een aantal studenten hun werkstuk een aantal malen hadden teruggekregen om nog verbeteringen aan te brengen, voordat zij een voldoende beoordeling hadden kregen.

Daarnaast acht het auditteam het gebruik van de Nederlandse taal een belangrijk aandachtspunt. Op de verschillende beoordelingsformulieren is vermeld dat het werkstuk niet meer dan 10 fouten mag vertonen op het gebied van spelling en zinsopbouw. Het is belangrijk dat de beoordelaars zich aan hun eigen richtlijn houden. Dat is niet altijd het geval geweest, zo heeft het auditteam geconstateerd.

Uit de beoordelingsformulieren van de stage en het assessment startbekwaam, blijkt dat de studenten het goed doen in de praktijk en aan de beoogde bekwaamheidseisen op het gewenste niveau voldoen.

Weging en Oordeel: voldoende

Het auditteam is van oordeel, dat de studenten van de opleidingen in de verschillende eindwerken hebben aangetoond dat zij kunnen denken en handelen op het vereiste niveau. De eindwerken, waaronder interessante en voor de beroepspraktijk bruikbare producten, hebben een aanvaardbaar basisniveau. De opzet van de beste les van de afgestudeerden van de associate degree opleiding was goed. De afgestudeerden van de bacheloropleiding hebben in de lessenserie laten zien dat zij in staat zijn zelf onderwijs te ontwikkelen.

De onderbouwing aan de hand van theorie was veelal op orde.

Ontwikkelpunten liggen er nog op het terrein van het formuleren van de onderzoeksvraag, verantwoording van keuzes en in sommige gevallen koppeling met de theorie. Daarnaast moeten de beoordelaars strenger zijn op het gebruik van de Nederlandse taal.

Uit de beoordelingsformulieren van de stage en het assessment, blijkt dat de studenten het goed doen in de praktijk en aan de beoogde bekwaamheidseisen op het gewenste niveau voldoen.

De landing van de studenten in het werkveld is goed.

Het auditteam komt tot het oordeel 'voldoende' voor standaard 4 voor zowel de associate degree opleiding als de bacheloropleiding.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

De beide opleidingen bieden met hun focus op pedagogiek, inclusiviteit en het Rotterdamse beroepsonderwijs een goed, actueel en relevant curriculum, dat studenten voorbereidt op het werken in de grote stad. De bevolgen docenten zijn daarin echte rolmodellen voor de studenten.

Het auditteam beoordeelde standaard 1 met betrekking tot de beoogde leerresultaten en standaard 2 met betrekking tot de onderwijsleeromgeving met een 'goed' voor zowel de associate degree opleiding als de bacheloropleiding.

Het auditteam beoordeelden standaard 3 met betrekking tot toetsing en standaard 4 met betrekking tot de gerealiseerde leerresultaten met een 'voldoende' voor zowel de associate degree opleiding als de bacheloropleiding.

Het auditteam komt mede op grond van de beslisregels van de NVAO tot een eindoordeel 'voldoende' voor de associate degree opleiding Onderwijsondersteuner Gezondheidszorg en Welzijn en de bacheloropleiding leraar Gezondheidszorg en Welzijn van Hogeschool Rotterdam.

6. AANBEVELINGEN

- Het auditteam beveelt de opleidingen aan om met vertegenwoordigers vanuit het werkveld van mbo en vmbo op korte termijn op strategisch niveau het gesprek te voeren over de positionering van de ad'er in het werkveld.
- Het auditteam beveelt de opleidingen aan de al bestaande ideeën met betrekking tot inclusief toetsen en didactisch coachen nu ook expliciet te gaan uitwerken en beschrijven in hun toetsbeleid.
- Het auditteam adviseert de opleidingen in het kader van het toetsbeleid hun standpunt met betrekking tot het vooraf kenbaar maken van de criteria voor een oordeel voldoende of goed te heroverwegen en te komen tot (meer) transparantie voor studenten, zodat de studenten weten wanneer en hoe zij kunnen uitstijgen boven basiskwaliteit.
- Het auditteam heeft geconstateerd dat de werkdruk voor dit kleine team flink is, temeer omdat de ambities hoog zijn. Het auditteam beveelt het management aan goed te blijven letten op de werkdruk, want het team is op dit punt kwetsbaar.

In het verlengde van de audit wenst het auditteam de opleidingen nog de volgende aanbeveling te doen:

- Versterk het belang van de opleidingen Leraar van de tweede graad in Gezondheidszorg en Welzijn binnen het Instituut voor Gezondheidszorg.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen Hogeschool Rotterdam hbo-bacheloropleiding tot Leraar Gezondheidszorg en Welzijn deeltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	G
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	G
Standaard 3. Toetsing	V
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	V
Algemeen eindoordeel	V

Scoretabel paneloordelen Hogeschool Rotterdam Associate degree opleiding Onderwijsondersteuner Gezondheidszorg en Welzijn deeltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	G
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	G
Standaard 3. Toetsing	V
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	V
Algemeen eindoordeel	V

BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels

Programma Visitatie

**Opleiding: associate degree / hbo-bachelor Lerarenopleiding
gezondheidszorg en welzijn, Hogeschool Rotterdam**

Locatie: Rochussenstraat 198, Rotterdam

Datum locatiebezoek: 22 november 2018

Tijd	Ruimte	Gesprekspartners (incl. functies/rollen)	Voorbeelden gespreksthema's
08.15 – 08.30		Inloop & ontvangst auditpanel	
08.30 – 09.30	RS.02.220	Vooroverleg auditpanel	<ul style="list-style-type: none"> - vooroverleg - bestudering documenten ter inzage
09.30-10.00	RS.02.216	Voorstelronde Presentatie door docententeam	
10.00-10.15		Pauze / intern overleg auditpanel	
10.15 – 11.00	RS.02.220	Studenten, 1, 2 ^e , 3 ^e en 4 ^e jaar	<ul style="list-style-type: none"> - aansluiting - kwaliteit en relevantie programma - studeerbaarheid / studiebegeleiding - kwaliteit docenten - opleidingsspecifieke voorzieningen - rol betrokkenheid studenten/medezeggen - nschap kwaliteitszorg - toetsen en beoordelen
11.00-11.15		Pauze / intern overleg auditpanel	-
11.15 – 12.15	RS.02.220	Docententeam	<p><i>Samenhangende onderwijsleeromgeving:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - inhoud en vormgeving programma - eigen inkleuring programma - onderzoekslijn - lectoraat en kenniskring - interactie onderwijs en onderzoek - praktijkcomponenten / stage - internationale component - aansluiting instromers - relatie docenten beroepenveld - eigen deskundigheid docenten - kwaliteit docententeam - opleidingsspecifieke voorzieningen - toetsen en beoordelen - borging niveau
12.15 – 13.00		Lunch auditpanel	<ul style="list-style-type: none"> - intern overleg - bestudering documenten ter inzage
13.00 – 14.00	RS.02.216	Materiaalinzage	- bestudering documenten ter inzage
		lessituaties: Klasse-gesprek panelleden docententeam studenten	<ul style="list-style-type: none"> - verificatie opleidingsspecifieke voorzieningen - bezoek specifieke lessituaties/bijwonen van lessen o.i.d.

Tijd	Ruimte	Gesprekspartners (incl. functies/rollen)	Voorbeelden gespreksthema's
14.00-15.15	RS.02.220	<p>Borging:</p> <p>voorzitter examencommissie lid examencommissie voorzitter opleidingscommissie lid opleidingscommissie, Alumni</p> <p>werkveld; Albeda werkveld; Zadkine</p>	<ul style="list-style-type: none"> - bevoegdheden, taken en rollen - relatie tot het management - (relatie tot de toetscommissie) - kwaliteitsborging toetsen en beoordelen - kwaliteitsborging afstuderen <p><u>Gespreksonderwerpen Alumni:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kwaliteit en relevantie van de opleiding (programma, docenten) - functioneren in de praktijk of vervolgopleiding <p><u>Gespreksonderwerpen Werkveld:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - actuele ontwikkelingen en doorvertaling naar programma - andere wensen vanuit het werkveld - eigen inkleuring opleiding - stage en begeleiding - onderzoekscomponent - gerealiseerd niveau
15.15 – 15.30		Pauze / Intern overleg auditpanel	<ul style="list-style-type: none"> - intern overleg - bestudering documenten ter inzage - bepalen pending issues
15.30 – 16.00	RS.02.220	<p>Opleidingsmanagement</p> <p>directeur onderwijsmanager onderwijsmanager lector</p>	<p><i>Kennismaking MT en vaststellen agenda</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - eigenheid opleiding / positionering & profilering - ambities - hbo-niveau - relatie beroepenveld - internationale oriëntatie - onderzoeksdimensie
16.00 – 16.15	RS.02.220	<p>Pending issues</p> <p><i>(alle gesprekspartners zijn hiervoor beschikbaar)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - (indien van toepassing)
16.15 – 17.15	RS.02.220	Intern overleg auditpanel	<ul style="list-style-type: none"> - bepaling voorlopige beoordeling
17.15	RS.02.220	Terugkoppeling	

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende associate degree opleiding en bacheloropleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde "Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland" van september 2016. Daarin staan de standaarden vermeld waarop het panel zich bij de beperkte opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

Op basis van de door opleidingen geleverde documentatie heeft het auditteam zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de opleidingen.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleidingen, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditteam geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en -daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleidingen heeft het auditteam met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Tijdens het locatiebezoek heeft het auditteam een voorbeeld van een kenmerkende lessituatie – een klassengesprek uitgevoerd door studenten - bezocht.

Afstemming deelpanels binnen het cluster

De visitatie binnen dit cluster is uitgevoerd door de visitatiebureaus Hobéon en AeQui waarbij Hobéon en AeQui ieder één hogeschool hebben beoordeeld.

Afstemming tussen de deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. De tussen Hobéon en AeQui gekalibreerde criteria voor de beoordeling maken onderdeel uit van deze instructie. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Twee auditoren waren in beide panels vertegenwoordigd.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleidingen voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een onderwerp 'onvoldoende', 'voldoende', 'goed' of 'excellent' scores. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskaders accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, September 2016'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende kader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Beperkte opleidingsbeoordeling

- Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval 'onvoldoende' indien i) standaard 1 'onvoldoende' is, ii) een of twee standaarden 'onvoldoende' en herstel binnen twee jaar niet realistisch en haalbaar is of iii) drie of meer standaarden 'onvoldoende'.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'voldoende' zijn indien ten minste twee standaarden 'voldoende' zijn, waaronder in elk geval standaard 1, en herstel van de tekortkoming(en) bij de 'onvoldoende' standaarden realistisch en haalbaar is binnen twee jaar.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'goed' zijn indien ten minste alle standaarden minimaal voldoende zijn en twee standaarden als 'goed' worden beoordeeld, waaronder in elk geval standaard 4.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'excellent' zijn indien ten minste alle standaarden minimaal 'voldoende' worden bevonden en twee standaarden als 'excellent' worden beoordeeld, waaronder in elk geval standaard 4.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

Het aantal verplichte bijlagen bij de Zelfevaluatie is sterk verminderd. Deze bijlagen geven inzicht in de opzet en/of inhoud van 1) het programma, 2) de samenstelling van het docententeam en 3) de onderwijs- en examenregeling.

- Zelfevaluatierapport opleidingen
- Opleidingsprofiel 2018
- Hogeschoolgids Instituut voor Gezondheidszorg 2018, inclusief Onderwijs- en examenregeling (OER)
- Toelichting en schema relatie eindniveau associate degree en bachelor degree
- Dekkingsmatrix bacheloropleiding vanaf studiejaar 2017/2018
- Dekkingsmatrix ad-opleiding vanaf studiejaar 2017/2018
- Onderdelen afstudeerprogramma LGW Ba – relatie deelcompetenties (cohort 2015)
- Literatuurlijst
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Overzichtslijst van *alle* eindwerken van de laatste twee jaar (of van portfolio's / werkstukken waaruit het door de student bereikte eindniveau kan worden afgeleid).
- Jaarverslag examencommissie en verslagen opleidingscommissie
- Toetsbeleid, toetsplan, toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal.

Het auditpanel heeft van de volgende studenten eindwerken bekeken⁶:

Aantal	opleiding
1	associate degree
2	associate degree
3	accociate degree
4	bachelor
5	bachelor
6	bachelor
7	bachelor
8	bachelor
9	bachelor
10	bachelor
11	bachelor
12	bachelor
13	bachelor
14	bachelor
15	bachelor
16	bachelor
17	bachelor
18	bachelor

⁶ Om redenen van privacy zijn hier uitsluitend aantallen gegeven. Namen van de afgestudeerde studenten, hun studentnummers en de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditteam.

BIJLAGE IV Overzicht auditpanel

Naam visitatiegroep:	Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Gezondheidszorg en Welzijn
----------------------	---

Samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemd cluster zijn ingezet.

Naam	Rol	Expertise						Deelname bij			
		Vakinhoud	Internationaal	Onderwijs en toetsing	Werkveld	visitatie- / audit	Studentzaken	Hogeschool Rotterdam	Hogeschool Leiden
Drs. R.B. van der Herberg	Voorzitter	x		x	x	x		x			
Drs. R. van Aalst	voorzitter					x			x		
Drs. J. Bolding	Lid	x	x	x		x		x	x		
Dr. B. Koster	Lid	x		x	x	x			x		
M.G.E.J. Rabelink	Lid	x	X	x	x						
M. Schuman	Studentlid						x	x			
M. Bon	studentlid						x		x		
G.C. Versluis	Secretaris					x		x			
T. Buising	secretaris								x		

Korte functiebeschrijvingen (cv's) van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleidingen.

Naam	Korte functiebeschrijvingen
Drs. R.B. van der Herberg	De heer Van der Herberg is partner bij Hobéon. Hij heeft een ruime ervaring met audits in het voortgezet en hoger onderwijs, waaronder bij tweedegraads en hbo-master lerarenopleidingen; voorheen schoolleider van een grote onderwijsorganisatie.
Drs. J. Bolding	Mevrouw Bolding is docent onderwijskunde en sinds 2017 projectleider maatwerktrajecten lerarenopleidingen, adviseur onderwijsinnovatie HU, Hogeschool Utrecht. Van 2011-2017 was zij projectleider Utrechts Meester Docent, docent Master Leren en Innoveren, teamleider lerarenopleiding omgangskunde en GZW, adviseur onderwijsinnovatie Instituut Sociale wetenschappen, Hogeschool Utrecht.
M.G.E.J. Rabelink	Mevrouw Rabelink is manager Zorg & Welzijn bij het Consortium Beroepsonderwijs; voorheen projectleider Zorg&Technologie en Competentiegericht onderwijs en leraar bij het Summacollege in Eindhoven.
M. Schuman	Mevrouw Schuman is vierdejaars student aan de voltijdopleiding 2 ^e graads leraar Gezondheidszorg en Welzijn van Fontys Hogescholen.
G.C. Versluis	Mevrouw Versluis is senior-adviseur bij Hobéon. NVAO-getraind secretaris sinds 2010.

Op 27 september 2018 en aanvullend op 16 en 26 november 2018 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding associate degree Onderwijsondersteuner Gezondheidszorg en Welzijn en de opleiding tot leraar in de tweede graad voor Gezondheidszorg en Welzijn van Hogeschool Rotterdam onder het nummer 007140.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl